

Actrice Loes Luca (1953) ontsluit voor ons haar Rotterdamse herenhuis: een schatkamer.
Of het Loes Luca-museum, zoals ze zelf zegt.

TEKST: MINOU OP DEN VELDE. BEELD: BRENDA VAN LEEUWEN. VISAGIE: MANOUS NELEMANS

Loes Luca → 'Ik aanbad mijn vader maar

Helemaal Loes

“Dit servies is helemaal Loes. Ik begon het te sparen toen ik bij Pieter woonde. Rood/wit, en dan het liefst dat Franse aardewerk, dat een beetje oranjeachtig is. Ja, ik ben een enorme verzamelaar.”

Vrienden

“Op dit schilderij zie je ook Beppie Melissen, Pieter Kramer en Cécile Heuer. Zij zaten ook allemaal op de Akademie voor Expressie in Woord en Gebaar. Dat vond ik zo'n leuke wereld, daar móest ik naartoe! Zeventien was ik. We zijn nog steeds vrienden. Op dit schilderij zitten we aan tafel bij de ouders van Pieter. Wij maakten het als dank dat we in hun Rietveld-buithuis mochten logeren.

Toen ik naar de academie ging, moest ik me losmaken van mijn vader maar ook van mijn moeder. Sinds de scheiding woonden we samen. Ik was dertien en zij 33. We waren bijna meer vriendinnen dan moeder en dochter. Als we uitgingen, stonden we mekaar weg te duwen voor de spiegel. Eigenlijk was ik haar de baas. Als ik heel eerlijk ben. Zodra ik bij Pieter introk, veranderde mijn leven. We richtten samen een toneelgezelschap op. 's Avonds speelden we *Hints*, legden puzzels en er was muziek! Barbara, Herman van Veen, voor mij allemaal nieuw. We zongen *Sur le pont d'Avignon* maar ik sprak geen Frans. Ik voelde me heel dom, ik kwam van de ULO!”

gekke rotzenuwen van hem' → 'Eigenlijk was ik mijn moeder

kreeg ook de

Vader

“Mijn vader moest op de eerste bladzijde komen. Ik aanbad hem. Als we met de tram gingen, deed mijn vader soms alsof hij invalide was om een zitplaats te bemachtigen. En dan stond ik er bij van: erg hè? Het grappigst was dat als de tram eindelijk weg kon rijden en iedereen vol medelijden naar die arme man en zijn kind keek, hij gekke sprongen maakte en een lange neus trok. Mijn vader werkte niet maar schreef gedichten, borduurde en maakte van luciferhoutjes prachtige bouwwerken. Na de scheiding wilde ik bij hem wonen. Maar hij was een relatie aan het opbouwen met een

man en kon daar geen dertienjarige stotterende puber bij gebruiken. Hij vertelde altijd alles over zijn seksuele uitpattingen. Ik kreeg er de gekke rotzenuwen van. Dat wil je helemaal niet weten als kind. Pieter Kramer heeft me daar uitgetrokken, die zei: dat is niet normaal hoor, dat je vader je dat soort dingen vertelt! Ik ben altijd van mijn vader blijven houden, maar op een gegeven moment besefte ik dat hij ontzettend egocentrisch was. Toen ik hem belde om te zeggen dat ik zwanger was, was zijn enige reactie: 'O, ik dacht dat jij alleen maar aan jezelf dacht?' Hij is ook niet naar de baby komen kijken.”

Nénette et les Zézettes

“Dit broodjeskostuum droeg ik in *Nénette et les Zézettes*. Het was tien jaar keihard werken, maar ik kijk er met veel plezier op terug. Ik heb zelfs een stuk van het decor bewaard! Het is hier net het Loes Luca-museum. Dat je hier nog kunt lopen, komt door Harald.”

Harald

“Dit hert heb ik van Frédérique (*Spigt, goede vriendin, red.*) gekregen. Op de dag dat Harald plots doodging, zat ze in Frankrijk. Daar staat de ouwe caravan waar Harald en ik altijd mee op de Parade stonden. Ineens kwam daar een heel groot hert voor staan. Het keek naar Fré en rende toen hard weg. Volgens haar was dat Harald, dus sindsdien staat dat hert voor de avond van zijn dood. Ik ontmoette Harald op het toneel, hij was de man van de snoeren. Zijn huwelijk bleek niet helemaal te zijn wat het moest en hij was gek op mij. Maar dat wist ik niet! Hij was geen prater en ik was niet bezig met iemand te willen; want mijn man was weggelopen en ik was vooral kwaad. Uiteindelijk zijn we tien jaar samen geweest. Ik weet nog dat ik hem ten huwelijk vroeg, maar toen was hij nog getrouwd, haha. Hij zei: ik ga jou heus nog wel eens vragen hoor. Dus wij zouden gaan trouwen, maar het is er niet van gekomen.”

Zeemeermin

“Deze staart droeg ik in *De kleine zeemeermin* van Orkater. Daar zat al mijn kunnen in: zingen, acteren én timen. Zo'n mooi verhaal, over liefde en volledige overgave. Vanaf mijn jeugd wilde ik het al spelen.”

Grote neus

“Na de Toneelschool kwam ik terecht bij Orkater. Jim van der Woude scheidde zich later af onder de naam De Horde, we werkten twee jaar samen. We gingen naar Australië, Berlijn en Parijs. Yés! dacht ik. Geweldig! Ik vond het al eng om met een boodschappentas het toneel over te lopen en ineens zat ik in een toneelgroep die ‘in de grote zalen speelde’. Jim speelt geen toneel meer, maar maakt alleen nog deze dingen. Deze heet *De neus*. Jim en ik hebben allebei een grote neus, dus we hadden het daar vaak over!”

Michelangelo

“Nadat ons huis op Oudejaarsnacht 2002 in brand was gevlogen door een vuurpijl, hebben Harald en ik zelf ons plafond opnieuw gesjabloneerd. We hadden hier een steiger staan, ik voelde me net Michelangelo. Het was zo gezellig om dat samen te doen. Harald was een oester, maar ik wist waar de sluitspier zat. En ik was de drukke, maar hij kon me temmen door alleen maar naar me te kijken.”

INTERVIEW

Fantasie

“Mijn vader had een heel dikke duim. Dit plantenbakje stond altijd in onze vensterbank. Hij beweerde dat zijn vader het gesmeed had, maar dat is de vraag. In de oorlog zat hij een tijd in Duitsland. Toen hij stierf, ging hij verhalen vertellen over Russische soldaten en loopgraven; je weet het allemaal maar nooit! Ik lieg zelden, maar heb wel een grote fantasie. En ik dóe er wat mee. Mijn vader heeft vaak geroepen: ‘Ik had ook wel op de planken willen staan!’ Mooi makkelijk. Oók gewild? Dan had je dat moeten dóen! Ik ben juist een enorme aanpakker. Door hem, denk ik. Toen hij ziek werd, in 1993, heb ik voor hem gezorgd. Elke dag moest ik voorlezen wat de rouwadvertentie zou worden. Ik dacht: wat een gekke jongen ben je toch. (*schiet in de lach*) Moest ik opschrijven: ‘Na lang en nodeloos lijden heeft hij uiteindelijk de strijd moeten opgeven.’ Heb je dat? -Ja.- Mooi hoor. Oké, zeg maar: ‘Mijn lieve vriend en vader.’ Na een paar maanden vroeg hij: ik bèn toch wel een lieve vader geweest? Na een heel lange stilte heb ik gezegd: ja hoor. Ik dacht: deze beerput gaan we niet open trekken. Ik ga zorgen dat jij goed doodgaat.”

Loes Luca is tot 10 mei te zien met Peter Blok in de reprise van *Doek!* Kijk voor de speellijst op www.kikproductions.nl

‘Dat je hier nog kunt lopen

komt door Harald’